

4. Збутові	Втрати, що пов'язані зі зміною ставлення споживачів до продукції підприємства у бік переваги товарів інших виробників	Вигоди від: охоплення якомога ширшого кола споживачів шляхом розповсюдження інформації про існуючу високоякісну продукцію, про переваги нових видів продукції; просування продукції на міжнародні ринки тощо
5. Екологічні	Втрати, пов'язані із нанесенням шкоди навколишньому природному середовищу	Вигоди від: прийняття попереджуючих заходів; взаємодії з екологічними службами тощо
6. Трудові	Втрати спричинені: випадковими, непередбаченими обставинами (хвороба працівника, страйк тощо); неефективною організацією виробничо-господарської діяльності тощо	Вигоди від: активної співпраці з профспілками, громадськими організаціями; підвищення кваліфікації працівників; мотивації праці тощо

Знання основних видів втрат та вигод, на нашу думку, дасть змогу, при потребі, вжити конкретних заходів, спрямованих на попередження ризикових факторів.

Література

1. Шпандарук В. О. Вдосконалення управління ризиками підприємств на засадах реалізації превентивних заходів / В. О. Шпандарук // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2010. – №3 Т.1. – С. 241-244.

2. Волков О. И. Экономика фирмы: Учеб. пособие / О. И. Волков, В. К. Сакляренко. – М.: ИНФРА-М, 2000. – 280с.

3. Пасічник В. Г. Планування діяльності підприємства. Навчальний посібник / В. Г. Пасічник, О. В. Акіліна. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 256с.

4. Стешенко О. Д. Економічні ризики: навч. посіб. / О. Д. Стешенко; Укр. держ. акад. залізн. трансп. – Х. : [УкрДАЗТ], 2011. – 145 с.

5. Коротков Е. М. Антикризисное управление: [учебник] / Е. М. Коротков. – М.: Инфра-М, 2001. – 432с.

6. Підприємництво: [навч. посіб.] / В. А. Підсолонко, А. Ф. Процай, Т. Л. Миронова, В. О. Василенко. – К.: КНЛ, 2003. – 616с.

Юлія ЧОРТОК, Анжеліка РОДИМЧЕНКО

Сумський державний університет

РЕГІОНАЛЬНІ ЛОГІСТИЧНІ СИСТЕМИ ЯК ЧИННИК ДЕМАТЕРІАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ

Розвиток виробництва і зростання масштабів господарської діяльності, в ході яких людина використовує дедалі більшу кількість природних ресурсів, зумовлюють тотальне посилення антропогенного тиску на довкілля та порушення рівноваги в навколишньому природному середовищі. Одним з вирішальних чинників екологізації виробництва є дематеріалізація економічних процесів на основі формування регіональних логістичних систем, що дозволяє упорядкувати логістичні потоки і звести до мінімуму споживання природної сировини.

Метою нашого дослідження є обґрунтування доцільності дематеріалізації економічних процесів та формування регіональних логістичних систем як засобів упорядкування логістичних потоків.

Соціально-економічний розвиток має ґрунтуватися на принципах врахування можливостей природних комплексів витримувати антропогенні навантаження і забезпечувати стабільне функціонування біосфери та локальних екосистем.

Погіршення стану, деградація і виснаження ресурсів довкілля зумовлені передусім такими чинниками, як недостатньо екологічно обґрунтоване використання природно-ресурсного

потенціалу, відсутність комплексності у веденні господарської діяльності, в освоєнні та експлуатації територій і корисних копалин тощо.

Україна не є самодостатньою країною за критерієм запасів стратегічно важливих природних ресурсів (у першу чергу паливно-енергетичних). Тому ще більш прискіпливо необхідно підходити до вибору форм і методів залучення природних ресурсів

На жаль, заходи, спрямовані на раціональне використання природних ресурсів та стабілізацію й оздоровлення довкілля, не дають бажаного ефекту [1,2,3]. Надмірна експлуатація окремих видів природних ресурсів, недосконалість форм та способів їх залучення у відтворювальний процес вимагають перегляду пріоритетів їх використання, вироблення чітких цільових орієнтирів стратегії в сфері природокористування, наукового обґрунтування дій і механізмів їх досягнення.

Із загостренням проблем забруднення навколишнього середовища логістична діяльність почала охоплювати проблеми щодо утилізації відходів, рециклінгу, екологічності транспортних перевезень тощо.

Проаналізувавши наукові праці [4,5,6] можна зробити висновок, що основними перешкодами щодо запровадження регіональної логістичної системи управління відходами можна віднести:

1. Велика вартість впровадження проектів щодо утилізації та переробки ТПВ. Це питання повинно вирішуватися на державному рівні та необхідно залучати інвесторів.
2. Психологічна неготовність населення країни щодо роздільного сортування сміття та низький рівень екологічної освіти.
3. Недостатня оснащеність транспортними засобами, а також спеціальним інформаційним забезпеченням.

Переваги застосування та впровадження регіональних логістичних систем полягають у покращенні екологічного розвитку регіону, а саме зменшенні екодеструктивного впливу та забезпечення охорони довкілля за рахунок вдосконалення транспортної системи регіонів, тобто формування сталого розвитку, оскільки збільшення логістичних потоків підвищує навантаження на навколишнє природне середовище [5,6].

Логістичні потоки пов'язують усі елементи регіональної системи. Суб'єктом загального управління логістичною системою в муніципальному утворенні є органи місцевого самоврядування, які забезпечують стабільність і стійкість розвитку логістичної системи в умовах нестабільності зовнішнього середовища.

Література

1. Аналітична доповідь «Довкілля України у 2011 році» [Електронний ресурс] / Державний комітет статистики. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2012/ns_rik/analit/arhiv.htm.
2. Логістичні системи: навч. посіб. / Є.В. Крикавський, Н.В. Чернописька. – Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2009. – 264 с.
3. Національні проекти // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrproject.gov.ua>
4. Павліха Н.В. Застосування логістичного підходу з метою управління потоками відходів в регіоні / Н.В. Павліха // Научные труды ДонНТУ. – 2004. – Випуск 75. – С.139-145.
5. Фесіна Ю.Г. Оптимізація логістичного ланцюга поводження з твердими побутовими відходами / Ю.Г. Фесіна // Логістика: теорія та практика. – 2011. – № 1. – С. 110-126.
6. Chortok, J. Significance of regional logistic systems for the ecological and economic development [Текст] / J. Chortok, A. Rodymchenko // Economics for ecology ISCS'2012 : 18th International scientific conference, Sumy, April 27-30, 2012 / Ред.кол.: Д.О. Смоленніков, А.С. Лавриненко. — Суми : СумДУ, 2012. — Р. 27-28.

Кирило ЧУМАКОВ

Запорізький національний технічний університет